

A kötet szerzői Orbán Jolán kollégái és tanítványai, akik az irodalomtudomány, a filozófia, a kultúratudomány, a kommunikáció- és médiatudomány, a művészet-történet és a pszichoanalízis képviselői. A kötetben megjelenő írások mintegy tanúbizonyságai annak, hogy Derrida szövegei miként készítetik párbeszédre vagy vitára a hermeneutika, az analitikus filozófia, a tudományfilozófia, a művészetfilozófia művelőit, miként kínálnak új lehetőségeket a magyar irodalom értelmezése számára, és miként inspirálják a legkülönbözőbb területről érkező kutatókat, legyen az a divatkutatás, az irodalomterápia vagy a matematika története és elmélete.

Orbán Jolán a Jacques Derrida által kezdeményezett dekonstrukciót a filozófia olyan egyedi változataként ismerte fel, amely során a gondolkodás kísérletet tesz arra, hogy önmagát gondolja el és ismerje föl, saját születése vagy létrejötte folyamatában. Ha Immanuel Kant transzcendentális filozófiáját lehetőség-feltétel filozófiának nevezik, akkor Derrida a lehetőség-feltétel elgondolásának lehetőségi-feltételeit vizsgálja. Ez a megközelítés annak a fölismerésére vezet, hogy a filozófia önmagát saját legtagabb környezetével való interakcióban gondolja el. A dekonstrukció folyamatos önfeltárásban lévő gondolkodás, amely az irodalommal, a filozófiával, a művészetekkel és minden emberi, azaz gondolkodást igénylő alkotással interakcióba lép, éppen saját maga lehető leginkább sokoldalú születése és feltárása érdekében.

XXXX Ft

Szerkesztette
Boros János

• Az írás-fordulat. Jacques Derrida és a dekonstrukció

AZ ÍRÁS-FORDULAT Jacques Derrida és a dekonstrukció

Orbán Jolán köszöntése

Szerkesztette

BOROS JÁNOS

GONDOLAT

Orbán Jolán (Csíkszereda, 1962) irodalomtudós, a Pécsi Tudományegyetem tanára, a Babes-Bolyai Tudományegyetemen (Kolozsvár) szerzett magyar–oroszl középiskolai tanári diplomát (1987). Zürichben, Párizsban, Bostonban folytatott irodalomtudományi és filozófiai tanulmányokat (1987–1990). A Zürichi Egyetemen Michael Böhler óráin találkozott először a dekonstrukcióval mint irodalomelméleti irányzattal, ami annyira felkeltette érdeklődését, hogy 1989-ben Párizsba ment, és Jacques Derrida előadásait hallgatta (EHESS). A dekonstrukció kutatása és oktatása egész szakmai munkásságát meghatározta. 1990 óta tanít a Pécsi Tudományegyetemen. Kezdeményezésére 1993-ban Jacques Derrida Péccsett díszdoktori címet kapott. A francia filozófus „Természet, születés, nemzet” (Naissance, Nature, Nation) címmel tartott székfoglaló előadást a Pécsi Tudományegyetemen. Az 1994/95-ös tanévben Richard Rorty meghívására a Virginiai Egyetem kutató ösztöndíjasa volt (ACLS), ez időben látogatta Jacques Derrida előadásait is a Kaliforniai Egyetemen (Irvine) és a New York Egyetemen. Az 1995/96-os évben Jacques Derrida meghívására Párizsban (EHESS) (OTKA), 1998–1999-ben Wilhelm Vossenkuhl meghívására (Eötvös-ösztöndíj), 2014-ben Barbara Vinken (DAAD) meghívására a Ludwig Maximilian Egyetemen (München) folytat kutatásokat. Orbán Jolán német nyelven is megjelent monográfiája, *Derrida írás-fordulata* (1994), a dekonstrukció egyik legátfogóbb elemzése. Orbán Jolán részese a világszerte folyó Derrida-kutatásoknak, évente szervez Derrida-előadások (Derrida Lectures) címmel nemzetközi konferenciákat. Szakmai munkájának elismeréseként több díjban részesült: Mestertanári kitüntetés (1999), Apáczai Csere János-díj (2016), The Jacques Derrida Law and Culture Prize. International Chair of Philosophy, Università di Torino (2019), Zsolnay-díj MTA PAB (2023). Tanítványai egyetemi és középiskolai tanárok, kutatók, könyvkiadók, újságírók, televíziós személyiségek, kurátorok.